

Doniyor kitobi — bir yuz o'n sakkizinchi qism

Quddusga qaratilgan bashoratli ogohlantirish: oxirzamon voqealarining ramziy tasviri

Jeff Pippenger

2024-03-05

63-yildan 70-yilgacha bo'lgan yetti yillik ogohlantirish — “Quddus ko'chalarida u yoqdan-bu yoqqa yurib, shaharga kelajak kulfatlarni e'lon qilgan” odam tomonidan e'lon qilingan bu ogohlantirish — avval Masihning xizmati davomida, so'ngra esa shogirdlarning xizmati davomida uch yarim yildan berilgan Quddusga qaratilgan ogohlantirish orqali timsol qilingan edi. Avvalgi maqolalarda Quddusning vayron qilinishi xochda, yoki keyinroq Stefan toshbo'ron qilingan paytda yuz berishi mumkin bo'lgani allaqachon ko'rsatib berilgan edi, biroq Xudoning uzoq sabr-toqati O'z hukmini shahar va xalq ustidan kechiktirdi.

“Va u kimning ustiga tushsa, uni kukunga aylantirib yuboradi.” Masihni rad etgan xalq tez orada o'z shahrining va o'z millatining vayron qilinganini ko'rishi kerak edi. Ularning ulug'vorligi chilparchin bo'lib, shamol oldidagi chang kabi sochilib ketardi. Yahudiylarni halok qilgan narsa nima edi? Agar ular uning ustiga qurganlarida, ular uchun omonlik bo'ladigan o'sha qoya edi. Xorning qilingan Xudoning ezguligi, rad etilgan solihlik, mensilmagan rahm-shafqat edi. Insonlar o'zlarini Xudoga qarshi qo'yidilar, va ular uchun najot bo'lishi kerak bo'lgan hamma narsa ularning halokatiga aylanirildi. Xudo hayot uchun tayinlagan hamma narsani ular o'zlari uchun o'lim deb topdilar. Yahudiylarning Masihni xochga mixlashida Quddusning vayron bo'lishi mujassam edi. Qalvariya to'kilgan qon ularni bu dunyo uchun ham, kelajak dunyo uchun ham halokat tubiga cho'ktirgan og'irlik bo'ldi. Xudoning inoyatini rad etuvchilar ustiga hukm tushadigan buyuk oxirgi kunda ham shunday bo'ladi. Ularning qoqinish qoyasi bo'lgan Masih o'shanda ularga qasos oluvchi tog' sifatida namoyon bo'ladi. Uning yuzining ulug'vorligi, solihlar uchun hayot bo'lganidek, fosiqlar uchun yondiruvchi olov bo'ladi. Rad etilgan sevgi, xorlangan inoyat tufayli gunohkor halok qilinadi.”

“Ko'plab misollar va takrorlangan ogohlantirishlar orqali Iso Xudoning O'g'lini rad etish yahudiylar uchun qanday oqibatlariga olib kelishini ko'rsatdi. Bu so'zlarda U har bir davrda Uni o'zining Najotkori sifatida qabul qilishdan bosh tortadigan barcha kishilarga murojaat qilayotgan edi. Har bir ogohlantirish ular uchundir. Tahqirlangan ma'bad, itoatsiz o'g'il, soxta bog'bonlar, nafrat bilan qaragan quruvchilar — bularning har biri har bir gunohkorning tajribasida o'z muqobiliga ega. Agar u tavba qilmasa, ular oldindan ko'rsatgan hukm uning ham qismati bo'ladi.” The Desire of Ages, 600.

O'sha odam Quddusga guvohlik bergan yetti yillik davr birinchi qamal paytida bir ming ikki yuz oltmish kundan iborat ikki teng davrga bo'lingan edi. O'sha yetti yil Quddusning vayron qilinishini ifoda etgan, Masih va shogirdlarning xizmatidagi yetti yil esa Quddus vayron qilinishining boshlanishini ifoda etgan; Iso esa har doim oxirni boshlanish orqali tasvirleydi. O'sha yetti yil, shuningdek, shimoliy saltanatga qarshi bo'lgan va bir ming ikki yuz oltmish yillik ikki teng davrga

bo‘lingan “yetti vaqt” orqali ham timsollangan edi.

Zamonaviy Rim butparast va papalik Rimining haqiqiy va ruhiy Quddusni oyoq osti qilgan tarixini takrorlaganida, va Zamonaviy Rim 63-yildan 70-yilgacha bo‘lgan davrda inson tomonidan berilgan ogohlantirishning ikki davri tarixini takrorlaganida, hamda zamonaviy Rim Masih va shogirdlar uch yarim yil davomida Quddusga kirib-chiqib yurgan ikki davr bilan ifodalangan tarixni takrorlaganida, so‘nggi kunlarda “vaqt endi yo‘q” bo‘lsa-da, bir-biridan farqli ikki davr namoyon bo‘ladi.

Bu ikki davrdan oxirgisi — yaqin orada chiqadigan yakshanba qonuni paytida uning o‘limli yarası tuzalganidan so‘ng, Zamonaviy Rim sodiqlarga qarshi o‘zining so‘nggi ta‘qibini amalga oshiradigan ramziy qirq ikki oydir. O‘sha ramziy qirq ikki oy bu ikki davrdan ikkinchisidir va u zamonaviy Rimning ijro etuvchi hukmi davridir. Bu davrdan oldin Laodikiyadagi Adventizm ichida tiriklarning tergov hukmi keladi.

Haqiqiy Quddusga ogohlantirishni taqdim etgan kishi Titusning qamali paytida vafot etdi. U vayronagarchilik chog‘ida emas, balki vayronagarchilikdan oldin bo‘lgan qamal davomida vafot etdi, chunki Quddusning vayron qilinishida birorta ham masihiy halok bo‘lmadi.

“Yetti yil davomida bir kishi Quddus ko‘chalarida u yoqdan bu yoqqa yurib, shaharga kelajak kulfatlarni e‘lon qilib yurdi. U kechayu kunduz mana bu vahimali marsiyani kuylardi: ‘Sharqdan bir ovoz! g‘arbdan bir ovoz! to‘rt shamoldan bir ovoz! Quddusga va ma‘badga qarshi bir ovoz! kuyovlarga va kelinlarga qarshi bir ovoz! butun xalqqa qarshi bir ovoz!’ — O‘sha manba. Bu g‘aroyib zot qamoqqa tashlandi va qamchilandi, biroq uning lablaridan biror shikoyat chiqmadi. Tahqir va haqoratlar u faqat shunday javob berdi: ‘Quddusning holiga voy!’ ‘unda yashovchilarning holiga voy!’ U oldindan aytgan qamal paytida o‘ldirilguniga qadar uning ogohlantiruvchi nidosi to‘xtamadi.” Buyuk kurash, 29, 30.

Bu odam qamal paytida vafot etdi, ammo yakuniy vayronagarchilikda emas; yakuniy vayronagarchilik esa sinov muddatining yopilishi va oxirgi yetti baloni ifodalaydi. Demak, bu odam birinchi qamal vaqtida Quddusni tark etish haqidagi xabarning ramzidir. Shundan so‘ng masihiylar qochib ketdilar, va dastlabki uch yarim yil davomida bu odam Quddusda o‘lmaydigan bir guruhning ramzi edi, ikkinchi uch yarim yil davomida esa u sinov muddati yopilishidan oldin vafot etadigan oxirgi masihiylarning ramzidir. Birinchi davrda u bir yuz qirq to‘rt mingni ko‘rsatmoqda, ikkinchi uch yarim yillik davrda esa u ikkinchi davr davomida vafot etadigan ulkan olomonni ifodalaydi.

Bu odamning xabari tarixchi tomonidan qayd etilgan bo‘lib, u oltita ovoz bilan ifodalangan edi. Nihoyat u qamoqqa tashlanganda, uning yettinchi va so‘nggi xabari Quddus va uning aholisi uchun “voy, voy” bo‘ldi. Qayd etilgan birinchi “ovoz” “sharqdan kelgan ovoz” edi, uning oxirgi xabari esa “voy” bo‘ldi. Uning xabarining birinchi unsuri va xabarining oxirgi unsuri Islomni ifodalovchi Muqaddas Kitobiy ramz edi, chunki Islom Muqaddas Kitobdagi “sharq” farzandlaridir va ular “sharq shamoli” bilan ifodalanadi. Uning so‘nggi xabaridagi “voy” so‘zining takrorlanishi Zamonaviy Bobilning oxirini aks ettiradi, o‘shanda yer shohlari uch marta: “Voy, voy, ulug‘ shahar”, deb faryod qiladilar. Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi uch oyatda “afsus” deb

tarjima qilingan yunoncha soʻz, sakkizinchi bobning oʻn uchinchi oyatida “voy” deb tarjima qilingan.

Va men koʻrdim va osmonning oʻrtasidan uchib oʻtayotgan bir farishtani eshitdim; u baland ovoz bilan shunday der edi: Yer yuzida yashovchilarning holiga voy, voy, voy! Chunki hali karnay chalishi lozim boʻlgan uch farishtaning boshqa karnay ovozlari sababidan. Vahiy 8:13.

Erkakning “voy, voy” degan eʼloni uch voyning uch karra tatbiqini ifodalaydi, chunki birinchi Voyning unsurlari ikkinchi Voyning unsurlari bilan “satr ustiga satr” tarzida qoʻshilib, uchinchi Voyning unsurlarini aniqlab beradi; xuddi shuningdek, oʻn sakkizinchi bobda yer yuzining shohlari tomonidan aytilgan “afsus, afsus”ning uch ifodasi birinchi va ikkinchi Voylar bilan tasdiqlangan uchinchi Voyni ifodalaydi. Erkakning xabarining boshlanishi va oxiri uchinchi Voyga oid Islom xabarining timsoli edi.

Uning xabarining ilk ifodasi “sharq”dan kelgan bir ovoz edi, va “sharq” Islomning timsolidir, biroq u, shuningdek, sharqda paydo boʻladigan muhrlovchi farishtaning ham identifikatsiyasidir.

Shundan keyin men yerning toʻrt burchagida turgan toʻrt farishtani koʻrdim; ular yerning toʻrt shamolini ushlab turar edilar, toki shamol na yerga, na dengizga, na biror daraxtga essin. Va men sharqdan koʻtarilib kelayotgan boshqa bir farishtani koʻrdim; unda tirik Xudoning muhri bor edi. U yerga va dengizga zarar yetkazish vakolati berilgan oʻsha toʻrt farishta baland ovoz bilan faryod qilib, dedi: “Xudoyimizning qullarini peshonalariga muhrlab boʻlgunimizcha, na yerga, na dengizga, na daraxtlarga zarar yetkazinglar”. Va men muhrlanganlarning sonini eshitdim: Isroil oʻgʻillarining barcha qabilalaridan bir yuz qirq toʻrt ming kishi muhrlangan edi. Vahiy 7:1–4.

Ilyosning Karmel togʻidagi voqeasida, u dengiz tomonga qarab bir bulutni koʻrganida, u gʻarbga qarayotgan edi, chunki Karmel togʻi Oʻrta Yer dengizi yaqinida joylashgan.

Yettinchi safarda u dedi: “Mana, dengizdan odamning kaftidek kichik bir bulut koʻtarilmoqda.” Shunda u dedi: “Borib, Axabga ayt: aravangni tayyorla va pastga tush, yomgʻir seni toʻxtatib qoʻymasın.” 3 Shohlar 18:44.

Ilyos Oʻrta Yer dengizi tomonga, yaʼni gʻarbga qarab turgan boʻlardi. Luqo kitobining oʻn ikkinchi bobida Masih Oʻz xabari boʻlinish xabari ekanini aytadi.

Meni yer yuziga tinchlik keltirish uchun kelgan, deb oʻylaysizlarmi? Sizlarga aytaman: yoʻq, aksincha boʻlinish keltirish uchun. Chunki bundan buyon bir uyda besh kishi boʻlinadi: uchasi ikkitasiga qarshi, ikkitasi esa uchtaga qarshi boʻladi. Ota oʻgʻliga qarshi, oʻgʻil otasiga qarshi; ona qiziga qarshi, qiz onasiga qarshi; qaynona keliniga qarshi, kelin esa qaynonasiga qarshi boʻladi. U xalqqa yana shunday dedi: Gʻarbdan bulut koʻtarilayotganini koʻrganingiz zahoti: “Yomgʻir keladi”, deysizlar, va shunday boʻladi. Janub shamoli esayotganini koʻrganingizda esa: “Issiq boʻladi”, deysizlar, va shunday boʻlib chiqadi. Ey munofiqlar, osmon va yerning qiyofasini farqlay olasizlar-u, nega bu zamonni farqlay olmasizlar? Luqo 12:51–56.

Quddusga yuborilgan xabarning ustida Alfa va Omeganning imzosi bor, chunki ibtido va intiho uchinchi Vayning Islomini aniqlab beradi, va “sharq”ning ovozi bilan bir vaqtda u Islom xabarini muhrlash xabari ekanini ham aniqlab beradi. “G‘arb”dan kelgan “ikkinchi ovoz” oxirgi yomg‘irni aniqlab beradi; bu esa so‘nggi yomg‘irdir, va barcha payg‘ambarlar oxirgi kunlarga murojaat qilmoqdalar. “G‘arb”ning xabari oxirgi yomg‘ir xabarining ramzidir, u esa sajda qiluvchilarning ikki toifasini vujudga keltiradi. Bir toifa oxirgi yomg‘ir xabarini taniy olmaydi, chunki ular “bu vaqtni farqlamaydilar.”

Xabarchining xabarining navbatdagi unsuri — “to‘rt shamol”ning ovozidir; bu ham muhrlash xabari, ham uchinchi Vay orqali ifodalangan Islomning g‘azablangan oti xabaridir. Navbatdagi unsur Quddus va ma‘badga qarshidir; shu tariqa u barcha payg‘ambarlarning xabarini aniqlab beradi, ya‘ni najot haqidagi da‘volarini Masihda emas, balki ma‘badda va Xudoning tanlangan xalqi sifatidagi nasab-meroslarida asoslaganlari uchun chetlab o‘tilayotgan bir toifa kishilarni ko‘rsatadi. Ular muqaddas tarix davomida “Egamizning ma‘badi, Egamizning ma‘badi — bizmiz” deb e‘lon qiluvchilar sifatida tasvirlanganlardir. Quddus va ma‘badga qarshi xabar — Laodikiya xabaridir.

«Jamoat Muqaddas Ruhning qudrati bilan jonlantirilmayotganidan hayratlanishga hojat yo‘q. Erkaklar va ayollar Masih bergan ko‘rsatmani bir chetga surmoqdalar. G‘azab va tamagirlik g‘alaba qozonmoqda. Jon-ma‘bad yovuzlikka to‘la. Masih uchun joy yo‘q. Odamlar o‘zlarining buzuvchi yo‘llaridan yuradilar. Ular Najotkorning so‘zlariga quloq solmaydilar. Tanbeh va ogohlantirishlarni rad etib, o‘zlarini o‘z ixtiyorlariga topshiradilar; nihoyat shamdon o‘z o‘rnidan surib olinadi va ruhiy farosat insoniy g‘oyalar bilan chalkashib ketadi. Xizmatda nuqsonli bo‘lsalar-da, o‘zlarini oqlab: “Egamizning ma‘badi, Egamizning ma‘badi — bizmiz”, deyidilar. Ular Xudoning qonunini bir chetga surib, o‘z xayollarining nuriga ergashadilar». Review and Herald, 1902-yil 8-aprel.

So‘ng xabarchi o‘zining ogohlantiruvchi xabarining ovozi kuyovlar va kelinlarga qarshi ko‘tardi; bu “satr ustiga satr” metodologiyasining ramzi edi, chunki oxirgi kunlarning bashoratli yo‘li Nuh kunlaridagi bashoratli yo‘l kabi bo‘ladi: ular nikohdan o‘tayotgan ayni paytda, halokat to‘foni ularning dunyoviy orzu-intilishlari va rejalarini bosib ketish arafasida edi.

“Muqaddas Kitob oxirgi kunlarda insonlar dunyoviy mashg‘ulotlarga, aysh-ishratga va mol-dunyo orttirishga berilib ketishini e‘lon qiladi. Ular abadiy haqiqatlarga nisbatan ko‘r bo‘lib qoladilar. Masih shunday deydi: ‘Nuhning kunlari qanday bo‘lgan bo‘lsa, Inson O‘g‘lining kelishi ham shunday bo‘ladi. Chunki to‘fongacha bo‘lgan kunlarda, Nuh kemaga kirgan kungacha, ular yeb-ichar, uylanar va erga berilar edilar, va to‘fon kelib, ularning barchasini olib ketmaguncha, buni anglamadilar; Inson O‘g‘lining kelishi ham shunday bo‘ladi.’ Matto 24:37–39.”

“Bugun ham xuddi shunday. Odamlar go‘yo Xudo yo‘q, osmon yo‘q va oxirat yo‘qdek, foyda ortidan quvib, xudbin nafs istaklariga berilib shoshilib ketmoqdalar. Nuh davrida to‘fon haqidagi ogohlantirish odamlarni o‘z yovuzliklarida larzaga solish va ularni tavbaga chaqirish uchun yuborilgan edi. Xuddi shuningdek, Masihning tez orada kelishi haqidagi xabar ham odamlarni dunyoviy narsalarga berilib ketgan holatlaridan uyg‘otish uchun mo‘ljallangandir.

Bu xabar ularni abadiy haqiqatlarni anglash hissiga uygʻotish uchun berilgandir, toki ular Rabbiyning dasturxoniga boʻlgan taklifga quloq tutsinlar.”

“Xushxabar daʼvati butun dunyoga — «har bir xalq, qabila, til va elatga» — yetkazilishi kerak.” Vahiy 14:6. Soʻnggi ogohlantirish va rahm-shafqat xabari butun yer yuzini oʻz ulugʻvorligi bilan yoritishi kerak. U boy va kambagʻal, ulugʻ va past boʻlgan barcha toifadagi insonlarga yetib borishi lozim. «Katta yoʻllarga va toʻsiqlar boʻyiga chiqinglar», — deydi Masih, — «va ularni kirishga undanglar, toki Mening uyim toʻlsin.»” Masihning Masallardan Oʻgitlari, 228.

Ogohlantirishning soʻnggi unsuri oldingi parchada taʼkidlangan. “Butun xalqqa” qarshi ovoz sifatida ifodalangan xabar najot topish uchun xushxabarning talablariga javob berish zarurligini koʻrsatib beradigan abadiy xushxabardir. Abadiy xushxabarning birinchi talabi — Xudodan qoʻrqishdir, va bu qoʻrquvning asosi shundaki, tirik Xudoning Oʻgʻli boʻlgan Masihni xochga olib chiqqan narsa bizning gunohlarimiz edi.

Quddusga yuborilgan xabarchining yetti yillik xizmati davomida uning har bir unsuri abadiy xushxabarni ifodalagan boʻlib, bu aynan Masih milodiy 27-yildan 34-yilgacha koʻplar bilan ahdni tasdiqlagan yetti yil davomida taqdim etilgan xuddi oʻsha xushxabardir. Bu, shuningdek, oxirgi kunlarning soʻnggi ikki davrida eʼlon qilinadigan abadiy xushxabardir va u keyingi yomgʻir xabariga xos boʻlib, uchinchi Voyning Islom xabaridir. U bir yuz qirq toʻrt mingning muhrlanishini, bugʻdoy bilan begona oʻtlarning ajratilishini, begona oʻtlarning Laodikiya holatini hamda bashoratning uch karra tatbiqini keyingi yomgʻir metodologiyasining ramzi sifatida koʻrsatadi; bu metodologiya esa “sitr ustiga sitr”dir.

Oʻsha tarixdagi yetti yil haqidagi xabar paygʻambarlik nuqtayi nazaridan “qasos kunlari” ichida joylashtirilgan boʻlib, bu Masihning xabari va xizmatining eng ilk tilga olinishi tarkibiga kirgan edi; Uning xabari va xizmati esa oxirgi kunlarda bir yuz qirq toʻrt ming tomonidan takrorlanishi lozim. Shunda ular oʻz xabarlarini “Xudoning qasos kunlari”ning paygʻambarlik manzarasi ichida aniqlab koʻrsatadilar. Muqaddas Kitobda Xudoning “qasos”ining ikki timsoli mavjud boʻlib, ular Uning Kalomida ifodalangan: Uning Oʻz xalqiga nisbatan qasosi, shuningdek Uning dushmanlariga nisbatan qasosi.

Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi “yetti vaqt” Xudoning Oʻzining isyonkor xalqiga qarshi qasosini tasvirlaydi, va bu qasos muqaddas maskan hamda lashkarning soʻzma-soʻz va ruhiy oyoqosti qilinishini oʻz ichiga oladi. Muqaddas maskan va lashkarning oyoqosti qilinishi ramziyligi ichida Xudoning Oʻz dushmanlariga qarshi qasosi ramziyligi ham ifodalangan. Oxirgi kunlarda Xudoning Oʻz xalqiga qarshi qasosi yaqin orada keladigan yakshanba qonuni paytida Laodikeya Adventizmining ogʻizdan tupurib tashlanishi sifatida tasvirlanadi. Oʻsha yoʻl belgisi nuqtasida Uning Zamonaviy Bobilga qarshi qasosi ham boshlanadi.

Tiriklar ustidan Laodikeya Adventizmi haqidagi tergov hukmi, undan keyin esa Tir fohishasi hamda u minib olgan va uning ustidan hukmronlik qilayotgan maxluq ustidan ijroi hukm kelishi, oxirgi kunlarning bashoratli tarixidir; unda har bir vahiy oʻz taʼsirini amalga oshiradi. Har bir vahiy ana shu ikki bashoratli davrga tatbiq etilishi lozim, chunki keyingi yomgʻirning metodologiyasi

bashorat qatori ustiga bashorat qatorini qo‘llashdan iboratdir. O‘sha ikki tarixning boshida Iso bir “belgi”ni ko‘rsatdi; u esa o‘sha paytda yashayotganlarning yer tarixining so‘nggi avlodida ekanini isbotlaydi.

Birinchi davr bir yuz qirq to‘rt ming kishining muhrlanishi 2001-yil 11-sentabrda boshlanganda boshlandi. Luqo yigirma birda Masih ko‘rsatgan “belgi” aynan o‘sha yo‘lbelgisi doirasida o‘rnatildi.

Bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Endi, birodarlar, Xudo bizdan fonus ko‘tarib yurgan odam bilan bir safda turishimizni istaydi; biz nur bor joyda va Xudo burg‘uga aniq bir sado bergan joyda o‘z o‘rnimizni egallashni istaymiz. Biz burg‘uga aniq bir sado bermoqchimiz. Biz sarosimada bo‘ldik va shubhada bo‘ldik, cherkovlar esa o‘lishga tayyor. Ammo endi bu yerda biz o‘qiymiz: ‘Shundan keyin men osmondan tushib kelayotgan, buyuk qudratga ega bo‘lgan boshqa bir farishtani ko‘rdim; va yer uning ulug‘vorligidan yorishdi. U kuchli ovoz bilan qattiq hayqirib dedi: Bobil buyugi yiqildi, yiqildi, va jinlarning maskaniga, har bir nopok ruhning uyasiga hamda har bir nopok va jirkanch qushning qafasiga aylandi’ [Vahiy 18:1, 2].”

“Xo‘sh, endi osmondan keladigan nurning biror jihati bizga kelganida uni tanib olish holatida bo‘lmasak, o‘sha xabar haqida qanday qilib biror narsa bila olamiz? Va bizga mos keladigan biror kimsadan kelib qolsa, Xudoning Ruhi uni yuborganiga zarracha dalilimiz bo‘lmasa ham, biz xuddi shunday tezlik bilan eng qorong‘i aldovga ham ilinib qolamiz. Masih shunday degan edi: ‘Men Otamning nomi bilan keldim, lekin sizlar Meni qabul qilmaysizlar’ [qarang: Yuhanno 5:43]. Endi esa, aynan shu ish Minneapolisdagi yig‘ilishdan beri bu yerda davom etib kelmoqda. Chunki Xudo O‘z nomi bilan sizlarning tasavvurlaringizga mos kelmaydigan bir xabar yuborsa, shuning uchun [siz shunday xulosa qilasizki], bu Xudodan bo‘lgan xabar bo‘lishi mumkin emas.” Sermons and Talks, 1-jild, 142.